

HKL-Liikelaitos

OSAVUOSIKATSAUS 1.1. – 30.6.2013

HKLjk 22.8.2013

Yhteisön nimi: HKL-Liikelaitos

Ajalta: 1.1.-30.6.2013

Toimintaympäristö ja toiminta

HKL toimii raitiovaunu- ja metrol liikenteen tuottajana sekä Helsingin raideliikenneinfran kehittämisestä ja ylläpidosta vastaavana organisaationa. HKL tuottaa liikenne- ja infrapalveluja Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymälle. HSL vastaa Helsingin seudun joukkoliikenteen järjestämisestä.

HKL:n toiminta perustuu raitiovaunu- ja metrol liikennettä sekä Suomenlinnan liikennettä koskeviin liikennöintisopimuksiin sekä joukkoliikenneinfran kehittämistä ja ylläpitämistä koskevaan infrasopimukseen. Liikennöintisopimuksilla HSL ostaa HKL:ltä liikennepalveluja, infrasopimuksella HSL taas osallistuu HKL:n omistaman infran pääoma- ja ylläpitokustannuksiin.

Metro- ja raitioliikenteen matkustajamäärät ovat lisääntyneet tammi-kesäkuussa edellisen vuoteen verrattuna. Metrol liikenteessä tehtiin 33,2 milj. matkaa (2012: 32,1) ja raitioliikenteessä 29,1 milj. matkaa (2012: 28,1).

Tuottavuuden parantaminen ja mittaus

HKL-Liikelaitoksen tuottavuusmittarin suoritteena käytetään raitio- ja metrol liikenteen paikakilometrejä painotettuna liikennöinti- ja infrakorvauksien indeksien mukaan. Panoksena mittarissa käytetään kokonaismenoja ilman korkomenoja ja varauksia.

HKL:n tuottavuusindeksi alkaa vuodesta 2010 (2010=100). Ennusteen mukaan HKL-Liikelaitoksen tuottavuuden indeksiluku on 103 (2012: 106).

Liikevaihto ja tulos

Koko vuoden liikevaihdon arvioidaan olevan 73,7 milj. euroa eli 1,1 milj. euroa tulosbudjettia pienempi. Liikevaihto koostuu pääosin HSL:ltä laskutettavista joukkoliikenneinfran ylläpitotuloista (64,3 milj. euroa), joita on toteutuksessa 0,3 milj. euroa budjetoitua vähemmän. Suomenlinnan henkilöliikenteen liikennöintikorvauksia on toteutuksessa 0,6 milj. euroa budjetoitua vähemmän. Kaupungin tukea HKL arvioi käyttävän 5,6 milj. euroa vuonna 2013 (TB: 5,9), koska tukea tarvitaan budjetoitua vähemmän korkomenojen kattamiseen.

Liiketoiminnan muita tuottoja on kertymässä 4,8 milj. euroa budjetoitua enemmän. Liiketoiminnan muissa tuotoissa on mukana Töölönkadun asuinkiinteistöstä saatava 4,5 milj. euron myyntivoitto, jota ei ole mukana budjetissa.

Palvelujen ostoja ja rahoituskuluja on toteutuksessa budjetoitua vähemmän. Vastaavasti

poistoja ja muita kuluja kertyy budjetoitua enemmän.

Koko vuoden tulosenuste ennen tilinpäätössiirtoa on 7,1 milj. euroa eli 3,7 milj. euroa budjetoitua parempi (ilman korvausta peruspääomalle tulosenuste ennen tilinpäätössiirtoa on 10,3 milj. euroa).

Investoinnit

HKL-Liikelaitoksen investointien toteutumisennuste on 81,3 milj. euroa, kun tulosbudjetin investoinnit ovat 111,9 milj. euroa. Uuteen Koskelaan varikkoon budjetoidusta 10,0 milj. eurosta on toteutuksessa 0,3 milj. euroa ja bussijokeriin varatuista 16,5 milj. eurosta on toteutuksessa 6,0 milj. euroa.

Tilikauden suurimmat investoinnit ovat automaattimetron maksut 19,1 milj. euroa ja metrorarikon rakentaminen 12,9 milj. euroa.

Rahoitus

HKL-Liikelaitoksen kassavarat ovat -40,3 milj. euroa 30.6.2013 (31.12.2012: -41,6). Vuoden 2013 lopussa käytettävissä olevien kassavarojen (rahavarat ja kaupungin yhdystili) ennustetaan olevan 1,0 milj. euroa.

HKL-Liikelaitos nostaa uutta ulkoista lainaa 95,0 milj. euroa vuonna 2013.

Vastuusitoumukset

HKL-Liikelaitoksella on 70,0 milj. euroa lainaa 30.6.2013. Lainoista 50,0 milj. euroa on nostettu Euroopan investointipankilta ja 20,0 milj. euroa Pohjoismaiden investointipankilta.

Henkilöstö

HKL-Liikelaitoksen henkilöstömäärä oli 156 henkilöä 30.6.2013 (30.6.2012: 162). Vuoden 2012 lopussa henkilöstömäärä oli 144. Keskimäärin tammi-kesäkuussa henkilöitä oli 147, kun vastaavalla kaudella vuonna 2012 henkilöitä oli samoin 151.

Henkilöstökuluja on kertynyt tammi-kesäkuussa 4.240.165,86 euroa (2012: 3.989.273,02).

Merkittävät tapahtumat liikelaitoksen toiminnassa raportointijaksolla ja tulevaisuuden näkymät

HKL:n tavoiteohjelmassa 2010 – 2015 on asetettu konkreettiset tavoitteet HKL:lle. Ohjelman toteutumista on seurattu säännöllisesti. Alkuvuoden toteutumaseurannan mukaan ohjelmassa vuodelle 2013 asetetut tavoitteiden toteutuma-arvio (osatavoitteiden painotettu keskiarvo asteikolla 1-5) on 3,10 pistettä kun tavoite on 3,47 pistettä.

Osavuositarkastuksen aikana valmistuivat Siilitien metroaseman peruskorjaus ja Vuosaaren sähkönsyöttöasema. Kauden aikana käynnistyi Hakaniemen raitiovaunupysäkkialueen perustusten ja raiteiden uusiminen. Metrovarikolla työt jatkuivat. Meneillään olevista liukuportaiden peruskorjauksista mainittakoon Kampin pitkien liukuportaiden peruskorjaus.

Automaattimetron tilanne pysyi edelleen kriittisenä. Kesän 2012 etenemissopimuksessa sovittuun aikatauluun Siemens ilmoitti joulukuussa 2012 merkittävän poikkeaman, jonka mukaan kolmen ensimmäisen M100-junayksikön automatisoinnin valmistuminen siirtyy kuudella kuukaudella joulukuusta 2012 kesäkuuhun 2013. Tämän aikataulutavoitteen Siemens saavutti osittain kun M100-junat pysyttiin katsastamaan, osin puutteellisina, kesäkuussa. Junien turvallisuustarkastukset olivat kuitenkin vielä tällöin kesken ja jo tuolloin kävi ilmeiseksi, että ne saadaan tehtyä vasta elokuuhun mennessä, jolloin M100-sarjan kolme ensimmäistä junaa voidaan palauttaa liikenteeseen ja Siemensille voidaan luovuttaa kolme M200-sarjan junaa automatisointia varten.

Kesällä tapahtunut viivästys siirsi vastaavasti eteenpäin M200-sarjan kolmen ensimmäisen junayksikön automatisointia sekä kaikkien loppujen junayksiköiden sarjatuotantona tehtävää automatisointia. Projektin kokonaisaikatauluun eli Länsimetron käynnistymiseen vuoden 2015 lopulla ei kuitenkaan ole tullut muutosta. Aikataulun pitäminen edellyttää Siemensilta kuitenkin sekä nopeuttamistoimia että nyt suunniteltujen aikataulujen pitämistä.

Tällä hetkellä projekti siis etenee etenemissopimuksessa 2012 päätetyn kokonaisaikataulun mukaisesti niin, että Länsimetro voidaan ottaa liikennekäyttöön sovitun mukaisesti vuoden 2015 lopulla. Siemensin ilmoituksen mukaan täysin automaattiseen ajoon siirtyminen (liikennöinti ilman kuljettajia) siirtyy kuitenkin kaksi kuukautta myöhempään ajankohtaan eli loppusyksyyn 2016.

Länsimetron rakentaminen on laajasti käynnissä. Ajotunnelit on louhittu ja ratatunneleista oli kesäkuun loppuun mennessä louhittu 25.895 m (93,2 % kokonaispituudesta). Helsingissä ratatunneleista on louhittu 99,9 % ja Espoossa 90,4 %. Ensimmäiset asemien rakentamisurakat ovat alkaneet.

Ensimmäisen uuden raitiovaunun roll-out-tilaisuus oli Otanmäessä 13.6. ja vaunu saapui Helsinkiin 25.6. Vaunun testit alkoivat välittömästi. Toinen vaunu saapuu Helsinkiin marraskuussa. Varsinaiset toimitukset (38 vaunua) ajoittuvat vuosille 2015-2018. Sopimus sisältää myös kolme optiota yhteensä 90 vaunun toimittamisesta vuosien 2018-2026 aikana.

Metrovaunujen hankintaprosessi jatkui suunnitteluvaiheella. Sopimuksen mukaan HKL hankkii CAF:ilta 20 junaa. Junat ovat 90 metriä pitkiä ja vastaavat pituudeltaan nykyisiä kahden yksikön (4 vaunun) junia.

LIITTEET

- Liite 1: Tuloslaskelmaennuste
- Liite 2: Tuloslaskelma
- Liite 3: Tase
- Liite 4: Rahoituslaskelmaennuste
- Liite 5: Investoinnit
- Liite 6: Tunnusluvut
- Liite 7: Tunnuslukujen laskentaperusteet

LIITE 1

TULOSLASKELMAENNUSTE	KOKO VUOSI		
	Tilinpäätös 2012	Tulosbudjetti 2013	Ennuste 2013
Liikevaihto	66 863	74 795	73 695
Valmistus omaan käyttöön	4 507	4 782	4 803
Liiketoiminnan muut tuotot	27 439	27 072	31 827
Aineet, tarvikkeet	-8 832	-9 428	-9 505
Palveluostot	-32 275	-33 124	-32 336
Henkilöstökulut	-8 958	-9 638	-9 566
Poistot	-19 589	-22 159	-22 692
Muut kulut	-11 401	-11 812	-12 476
Liikevoitto	17 754	20 487	23 750
Rahoitustuotot	296	83	102
Rahoituskulut	-14 661	-17 250	-16 784
Voitto ennen satunnaiseriä	3 388	3 319	7 068
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja	3 388	3 319	7 068
Poistoeron lisäys (-)/vähennys (+)	-6 343	968	968
Vapaaehtoisten lisäys (-)/vähennys (+)	3 744	-4 287	-7 068
Tilikauden voitto/tappio	790	0	968

TULOSLASKELMA

TOTEUMA JAKSOLTA : 1.1.-30.6

	2013	2012
Liikevaihto	35 305	34 698
Valmistus omaan käyttöön	1 506	1 102
Liiketoiminnan muut tuotot	13 052	13 313
Aineet, tarvikkeet	-4 640	-4 320
Palveluostot	-12 525	-16 254
Henkilöstökulut	-4 240	-3 989
Poistot	-11 050	-9 636
Muut kulut	-4 258	-3 869
Liikevoitto/-tappio	13 150	11 046
Rahoitustuotot	61	137
Rahoituskulut	-8 163	-7 668
Voitto ennen satunnaiseriä	5 047	3 514
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja	5 047	3 514
Poistoeron lisäys (-)/vähennys (+)	484	395
Tilikauden voitto/tappio	5 531	3 909

LIITE 3

Ennuste 31.12.2013	Tase 31.12.2012
-----------------------	--------------------

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet	919	827
Aineelliset hyödykkeet	481 529	422 999
Sijoitukset	33 290	33 288
Pysyvät vastaavat yhteensä	515 739	457 114

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Vaihto-omaisuus	1 115	1 115
Saamiset	21 152	21 164
Rahat ja pankkisaamiset	83	83
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	22 350	22 361

VASTAAVAA YHTEENSÄ	538 088	479 476
---------------------------	---------	---------

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

Osakepääoma	322 022	322 022
Ed.tilikausien voitto/tappio	-3 616	-4 406
Tilikauden voitto/tappio	968	790
Oma pääoma yhteensä	319 374	318 406

POISTOERO	26 609	27 577
VAPAAEHTOISET VARAUKSET	10 456	3 388

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen	161 731	68 460
Lyhytaikainen	19 918	61 644
Vieras pääoma yhteensä	181 648	130 104

VASTATTAVAA YHTEENSÄ	538 088	479 476
-----------------------------	---------	---------

LIITE 4

RAHOITUSLASKELMAENNUSTE

**Varsinaisen toiminnan ja
investointien kassavirta**

	Tilinpäätös 2012	Tulosbudjetti 2013	Ennuste 2013
Tulorahoitus			
Liikevoitto	17 754	20 487	23 750
Poistot	19 589	22 159	22 692
Rahoitustuotot ja -kulut	-14 365	-17 168	-16 682
Investoinnit	-66 771	-111 897	-81 317
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirta	-43 794	-86 419	-51 557

Rahoitustoiminnan kassavirta

Lainakannan muutokset	50 907	107 807	94 178
Muut maksuvalmiuden muutokset	-7 088	-21 388	-42 621
Rahoitustoiminnan nettokassavirta	43 819	86 419	51 557

Kassavarojen muutos

Kassavarat tilikauden alussa 01.01.	57	57	83
Kassavarat tilikauden lopussa 31.12.	83	57	83

LIITE 5

KÄYTTÖOMAISUUSHANKINNAT, 1000 €	Toteutunut 30.6.2013	Ennuste 2013	Tulosbudjetti 2013
TUOTANTOINVESTOINNIT			
Aineettomat oikeudet	37	222	20
Tehdas- ja tuotantorakennukset	6 137	12 507	22 970
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	0	120	0
Henkilö-, paketti- ja erikoisautot	34	69	35
Atk-laitteet	0	20	40
Yhteensä	6 208	12 938	23 065
JOUKKOLIIKENTEEN PERUSINVESTOINNIT			
Aineettomat oikeudet	64	151	96
Hallinto- ja laitosrakennukset	5 460	11 576	16 080
Tehdas- ja tuotantorakennukset	17	132	200
Muut rakennukset	1 852	3 619	6 282
Maa- ja vesirakenteet	937	10 334	21 520
Johtoverkostot ja laitteet	20	1 258	1 215
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	2 740	39 654	41 330
Henkilö-, paketti- ja erikoisautot	75	77	70
Liikkuvat työkoneet	409	1 335	1 345
Muut koneet ja kalusto	55	241	294
Osakkeet ja osuudet	2	2	0
Yhteensä	11 632	68 379	88 432
HKL-Liikelaitos yhteensä	17 840	81 317	111 497

LIITE 6

TUNNUSLUVUT

Ennuste 2013	Tilinpäätös 2012
--------------	------------------

TOIMINNAN LAAJUUS

Liikevaihto (1 000 €)	73 695	66 863
Liikevaihto/henkilö	477,4	445,8
Liikevaihdon muutos %	10,2	4,7
Investoinnit (1 000 €)	81 317	66 771
Taseen loppusumma (1 000 €)	538 088	479 476
Henkilöstökulut (1 000 €)	9 566	8 958
Henkilöstökulut liikevaihdosta %	13,0	13,4
Henkilöstö keskimäärin	154	150

KANNATTAVUUS JA PÄÄOMAN TUOTTO

Oman pääoman tuotto-%	6,8	5,2
Sijoitetun pääoman tuotto-%	5,1	4,6
Liikevoitto (1 000 €)	23 750	17 754
Liikevoitto - %	32,2	26,6

MAKSUVALMIUS

Quick ratio	0,5	0,2
Current ratio	0,6	0,2

VAKAVARAISUUS

Omavaraisuusaste %	66,2	72,9
--------------------	------	------

LIITE 7

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAPERUSTEET

TOIMINNAN LAAJUUS

Liikevaihto / henkilö (1 000 €)		Liikevaihto / Henkilöstö keskimäärin
Liikevaihdon muutos, %	100 x	Liikevaihdon muutos / Liikevaihto edellisellä kaudella
Henkilöstökulut liikevaihdosta %	100 x	Liikevaihto kaudella

KANNATTAVUUS JA PÄÄOMAN TUOTTO

Oman pääoman tuotto, %	100 x	(Liikelyläämä ennen satunnaisia eriä + rahoituskulut) / (Oma pääoma+ vapaaehtoiset varaukset ja poistoerot(keskimäärin tilikaudella))
Sijoitetun pääoman tuotto, %	100 x	(Liikelyläämä ennen satunnaisia eriä + rahoituskulut) / (Oma pääoma+ Sijoitettu korollinen vieras pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)
Liikevoitto, %	100 x	Liikelyläämä / Liikevaihto

MAKSUVALMIUS

Quick ratio		(Rahat ja pankkisaamiset + Rahoitusarvopaperit + Lyhytaikaiset saamiset) / (Lyhytaikainen vieras pääoma – Saadut ennakot)
Current ratio		(Vaihto-omaisuus + Lyhytaikaiset saamiset + Rahoitusarvopaperit + Rahat ja pankkisaamiset) / (Lyhytaikainen vieras pääoma – Saadut ennakot)

VAKAVARAISUUS

Omavaraisuusaste, %	100 x	Oikaistu oma pääoma / (Oikaistun taseen loppusumma - saadut ennakkomaksut)
---------------------	-------	--
